تشدید تنش میان اسپانیا و مراکش بر سر حضور رهبر جبهه پولیساریو در مادرید؛

دردسرهای یک مهمان

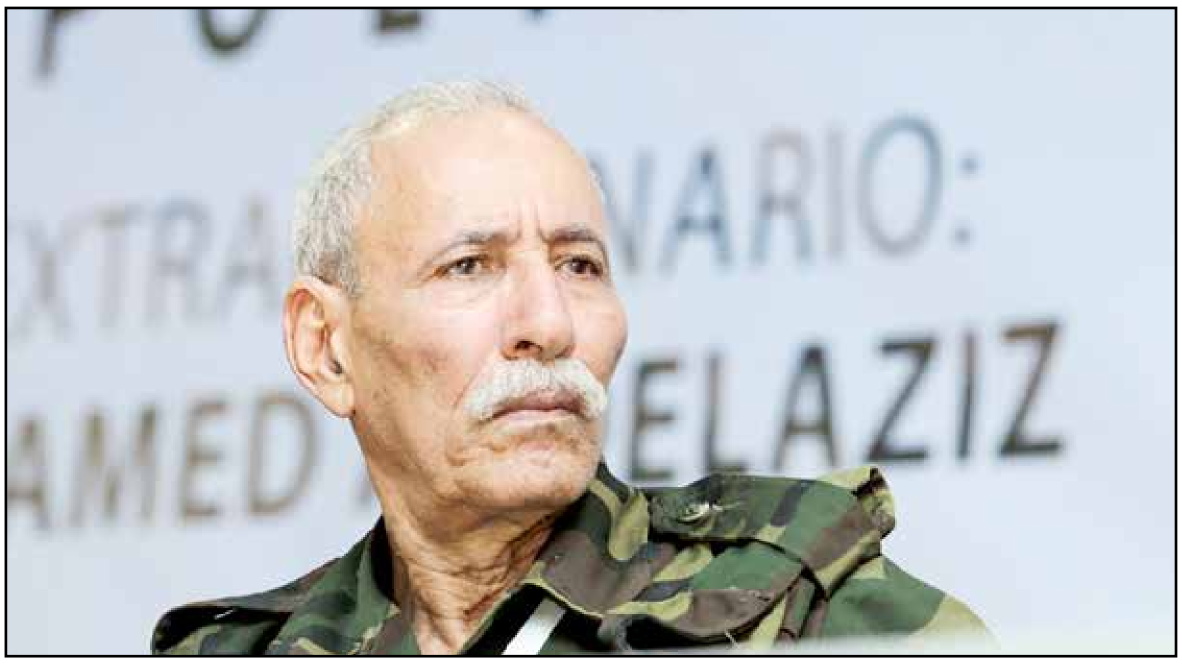

فرشاد گلزاری

مهمتریـــن موضوعی که در قرن بیســـت و یکم به وضـــوح می‌توان آن را به چشـــم دیـــد و بـــه یکی از ابزارهـــای تامین منافع کشـــورها و خصوصـــاً قدرت‌هـــای جهانـــی تبدیل شده، اســـتفاده از هژمونی در ســـرزمین‌های اســـت که روزی به عنـــوان مســـتعمره از آنهـــا یاد می‌شد. بســـیاری بر این عقیده‌اند که در عالم کنونی سیاست به هیچ وجه ما مســـاله‌ای به نام «استعمار و مســـتعمره» نداریـــم. این حرف از منظر ظاهری و رونمایی شـــاید درست باشـــد اما از حیث محتوایی و ماهوی غلط اســـت. اگـــر نگاهی به دنیای کنونیِ روابـــط بین‌الملل بیندازیم به خوبی می‌بینیم که شکل و اســـتعمار تغییر کرده است و حالا جای خود را به هژمونی داده است؛ امری که خروجی آن سلطه و ورود به تحولات حساس سیاسی امنیتی و حتی اقتصادی کشـــورهایی است که روزی حتی نفس کشیدنشـــان با اجازه قدرت‌های وقت میسر بود. برای درک این مساله باید به توافق ســـایکس - پیکو که در سال ۱۹۱۶ میلادی میـــان فرانســـه و بریتانیا منعقد شد، اشـــاره کرد. در آن زمان کشـــورهایی مانند لبنـــان، مالی، لیبی، مراکش و بخشـــی از سوریه به فرانسوی‌ها داده شـــد و بریتانیا هم مسئولیت هدایت بحرین فعلی، عراق، هند، قبـــرس، اردن و مابقی کشـــورهای آفریقایـــی را به عهده داشت.

همین قرارداد باعث شد تا امروز از چای هند گرفته تا قهوه آفریقا، زیر نظر لندن به فروش برســـد و عایده آن به حســـاب بریتانیا واریز شود. فرانسه هم تا همین امروز نه تنها بر مستعمرات سابق خود نظارت دارد، بلکه اگر در کشـــوری مانند لبنان اتفاقی اعم از خلأقدرت و نبود دولت پیش بیاید، رئیس جمهور فعلی آن یعنـــی امانوئل مکرون سراســـیمه برای حل و فصل بحـــران به بیروت می‌رود که در ۶ مـــاه اخیر این اتفاق دو بار رخ داد.

بر این اساس است که می‌گوییم اســـتعمار تمام شـــده اما قدرت‌ها هنوز نفوذ خود را در سرزمین‌های مدنظرشـــان حفظ کرده‌اند. در این راستا یکی دیگر از امپراطوری‌هایی کـــه همچنان بـــر بهره‌بـــرداری از نفوذ دوران اســـتعمار خـــود تاکید دارد، «اسپانیا» اســـت. این کشور لاتین‌زبان نه تنها هنوز نفوذش در برخی از کشورهای آمریکای لاتین را از حیث فرهنگی و اقتصادی حفظ کرده، بلکه همچنان در اطراف خود ســـعی کرده به قبض و بســـت نفوذ سیاسی و امنیتی‌اش مشغول باشد. در همین راســـتا، مراکـــش یکی از کشورهایی است که اسپانیا به دلیل نزدیک بودن به آن توانســـته نفوذ سیاسی، امنیتی و فرهنگی خود را در آنجا چند گسترش دهد. به عنوان مثال شهر سبته در شمال مراکش که اساساً یک کشور اسلامی به حساب می‌آید، بیشـــترین نفوذ مادرید را تحمل می‌کند. بر این اساس می‌توان گفت که مراکش همچنان در حال دست و پنجه نرم کردن با نفوذ یکی از غول‌های اتحادیه اروپا اســـت، اما چند هفته‌ای اســـت کـــه روابط دو طرف بیش از حد پر تنش شده است که درون‌مایه این بحران سیاسی و امنیتی است.

پذیرایی از دشمن!

روابط ربـــاط و مادریـــد پس از آنکه اسپانیا «ابراهیم غالی»، رهبر جبهه پولیســـاریو را با هویت جعلی برای درمان کرونـــا پذیرفت، دچار تنش شد. این امر البته تنش‌ها را به سطحی جدید برد و مراکش نسبت به فرار رهبر پولیســـاریو از اسپانیا هشـــدار داد و اعلام کرد که اگر وی در مادرید دادگاهی نشـــود، روابط میان دو کشور متشنج خواهد شد. «کریمه بنیعیش»، سفیر مراکش در اسپانیا هشدار داد که اگر مادرید بخواهد با همان ابهامی که ابراهیم غالی را وارد خاک خـــود کرد از این کشـــور خارج کند، در این صورت، وخامت روابط با رباط را انتخاب کرده است. اینکه ابراهیم غالی کیست و دقیقاً در حال انجام چه کاری است، امری به حساب می‌آید که ریشه در تاریخ مراکش دارد. او سیاست‌مدار اهل صحرای غربی است و به عنوان یک شـــخصیت تاریخی مشغول به خدمت بوده است. غالی نقش مهمی در مبارزه مردم صحرا بر خودباوری و استقلال از مراکش ایفا کرده و به همین دلیل دولت مراکش او و جبهه پولیساریو که تحت فرماغالی رهبری می‌شود را یک وصله ناجور می‌دانند. حتی ســـرویس اطلاعاتی مراکش طی سال‌های اخیر اعلام کرده بود که ابراهیم غالی اساساً یک جدایی طلب است که هدفش تجزیه خاک مراکش با حمایت اسپانیا و فرانسه طی ســـال‌های پیش‌رو خواهد بود. حالا که غالی به اســـپانیا سفر کرده و دولت مراکش مدت‌هـــا به دنبال محاکمـــه او بوده، تنـــش به حدی رســـیده که تهدیدها میان رباط و مادرید دو برابر شده است.

> **ارتش اسپانیا مخالفت خود را با شرکت در رزمایش‌های نظامی در مراکش با مشارکت تعدادی از کشورها از جمله آمریکا اعلام کرد که دلیل عدم مشارکت مادرید در این رزمایش‌ها، برگزاری آن در بخشی از صحرای غربی است**

در همین راســـتا روز گذشـــته (دوشـــنبه) روســـیاالیوم در ایـــن خصوص گـــزارش داده که ســـفیر مراکش در اســـپانیا اعلام کرده که مســـئله رهبر پولیســـاریو آزمونی برای اســـتقلال دســـتگاه قضایی اسپانیا است که مراکش به آن کاملا اعتماد دارد و در عین حال آزمونی برای اســـپانیا اســـت که آیا تحکیم روابط با مراکش را انتخاب می کند یا همکاری با دشمنان این کشور را ترجیح می‌دهد؟ اسپانیا نیز از سوی دیگـــر، مراکش را بـــه امتیازگیری بـــا بهره‌گیـــری از کارت مهاجران متهم می‌کند. پـــس از آنکه وزارت خارجه اسپانیا کریمه بنیعیش را در اعتراض به ورود مهاجران غیرنظامی از مراکش به شـــهر سبته فراخواند، رباط ســـفیر خود در مادرید را برای رایزنی احضار کرد.

از ســـوی دیگر وزیر دفاع اسپانیا در پـــی تنش‌ها میان دو کشـــور در شهر ســـبته، مراکش را به اخاذی از کشورش و استفاده از کودکان مهاجر متهم کـــرد؛ چراکه بر اســـاس آمار منتشر شده از ســـوی ناصر بوریطه، وزیـــر خارجه مراکش، این کشـــور ســـال ۲۰۱۷، بیش از ۴۰۰۰ شبکه مهاجرت غیرقانونی را خنثی کرده و ۱۴۰۰۰ تلاش برای عبور از مرزها را ناکام گذاشـــته است. او همچنین با انتقاد از بروکســـل اعلام کرد که کمک مالی اروپا بـــرای تحقق این هدف ۳۰۰ میلیون یورو در سال بود و این مبلغ کمتر از ۲۰ درصد هزینه‌ها به حســـاب می‌آید. از منظری دیگر باید توجه داشت که تنش‌ها آنچنان بالا گرفته که پاریـــس نیز وارد این معادلات شده است. فرانسه به امکان میانجیگری میان مراکش و اسپانیا جهت کاهش شدت تنش روبه‌فزونی که اخیراً میان دو کشور ایجاد شده، اشاره کرد. «ژان ایو لودریان»، وزیر خارجه فرانســـه در گفت‌وگویی با شبکه فرانسوی ال‌ســـی‌آی اظهار کرد: «با ناصر بوریطه، وزیر خارجه مراکش در راســـتای از ســـرگیری گفت‌وگوهـــا میان ربـــاط و مادرید حرف زدم».

> **سرویس اطلاعاتی مراکش طی سال‌های اخیر اعلام کرده بود که ابراهیم غالی اساساً یک جدایی طلب است که هدفش تجزیه خاک مراکش با حمایت اسپانیا و فرانسه طی سال‌های پیش‌رو خواهد بود**

لودریـــان گفـــت: «روابط میان مراکش و اســـپانیا در حـــال حاضر بسیار پیچیده شده و امیدوارم این روابط به زودی بهبود یابد». در این مسیر اما ارتش اسپانیا مخالفت خود را با شرکت در رزمایش‌های نظامی در مراکش با مشـــارکت تعدادی از کشورها از جمله آمریکا اعلام کرد.

مجله ال پاییس اعـــلام کرد که دلیل عدم مشارکت اسپانیا در این رزمایش‌ها، برگزاری آن در بخشی از صحرای غربی است.

بر این اساس به نظر می‌رسد که روابـــط تنش‌آلود میـــان مراکش و اسپانیا همچنان با محوریت ابراهیم غالی ادامه خواهد داشت؛ چراکه او کارت برنده مادرید بـــرای مقابله با رباط است و به زعم برخی‌ها ما شاهد دردســـرهای این مهمان اســـپانیا هستیم.

خبر

کلمبیایی‌ها علیه خشونت دولتی راهپیمایی سکوت برگزار کردند

هزاران تن از مردم کلمبیا در یـــک راهپیمایی در ســـکوت در بوگوتا، پایتخت این کشور شرکت کردند و خواســـتار پایان خشـــونت‌ها در جریان اعتراضات کنونی شدند. به گزارش اســـپوتنیک، این راهپیمایی روز یکشـــنبه برگزار شد و شـــرکت‌کنندگان در آن حمایت خود را از پلیس ابراز کرده و اقدامات خرابکاری و مســـدود کردن جاده‌ها و خیابان‌هـــا در جریان این اعتراضات سراســـری را محکوم کردنـــد. روزنامه ال اســـپکتادور کلمبیا گزارش داد، نخستین راهپیمایی در سکوت در شهر کالی برگزار شد که مرکز اعتراضات علیه اصلاحات مالیاتی بود. ایوان دوکو، رئیس جمهور کلمبیا روز شـــنبه دستور اســـتقرار یگان‌های ارتش در هشت بخش این کشـــور را در بحبوحه اعتراضات کنونی به منظور رفع مســـدودیت جاده‌ها و خیابان‌ها صادر کرد. اعتراضات مردمی و اعتصاب‌های کارگران در کلمبیا در آوریل ســـال جاری میلادی آغاز شـــد و مـــردم علیه اصلاحات مالیاتی پیشـــنهاد شـــده به خیابان‌ها آمدند. دوکـــو در ابتدای ماه مـــه از کنگره خواســـت تا لایحه پیشـــنهادی اصلاحات مالیاتی را کنار بگـــذارد و فورا درباره یک لایحه جدید تشـــکیل جلســـه دهد. سازمان‌های دانشـــجویی و کارگری در کلمبیا خواســـتار اصلاحات اجتماعی و بهداشـــتی، غیرنظامی کردن شهرها و انحلال نیروهای اسکادران سیار ضد آشوب هستند.

خبر

لاهه خواستار استرداد عاملان جنایات جنگی دارفور شد

دادســـتان کل دیوان کیفری بین‌المللی از دولت انتقالی ســـودان خواســـت تا افـــراد مظنـــونِ تحت تعقیب به اتهام جنایت‌های جنگی و کشـــتار جمعی در جنگ دارفـــور را به ایـــن دیوان تحویـــل دهد. به خبرگزاری فرانســـه، فاتو بن‌ســـودا، دادســـتان کل دیوان کیفری بیـــن المللی برای دیدار با مســـئولان و جوامع آســـیب دیـــده در منطقه دارفـــور، وارد این منطقه در غرب سودان شد. بن‌سودا گفت که انعطاف پذیری و شجاعت ســـاکنان دارفور، الهام‌بخش است. از جمله افراد تحت تعقیب از ســـوی دیـــوان کیفری بین‌المللی، عمر البشـــیر، رئیس جمهور سابق سودان اســـت که از زمـــان براندازی قـــدرت وی در آوریل ۲۰۱۹ در خارطـــوم در حبس به ســـر می‌بـــرد. وی با چندین محاکمه در دادگاه سودان که مربوط به دوره حکمرانی وی طی ســـه دهه اســـت، مواجه می‌باشد. دیوان کیفـــری بین‌المللی عمر البشـــیر را به ارتکاب جنایت جنگی و کشتار دســـته جمعی و اینکه او مغز متفکـــر حملات دارفور بوده اســـت، متهـــم می‌کند. دادســـتان کل ســـودان در سال گذشـــته تحقیقات ویژه خود را در خصـــوص نزاع دارفور آغـــاز کرد. این دیـــوان همچنین دو تـــن از فرماندهان برجســـته در دوره حکمرانـــی عمر البشـــیر را متهم کـــرده که بر اساس اســـناد موجود از مقامات ارشد امنیتی سودان به حساب می‌آیند.

غیبت ۲۴ روزه رهبر کره شمالی از انظار عمومی

سخنگوی وزارتخانه اتحاد مجدد دو کره در دولت کره جنوبی اعلام داشت، رهبر کره شمالی در ۲۴ روز گذشته در انظار عمومی ظاهر نشده اســـت و این طولانی‌ترین غیبت او در طی ســـال جاری میلادی محسوب می‌شود. به گزارش اسپوتنیک، بر اساس اعلام سئول، رهبر کره شمالی آخرین بار در تاریخ ششم مه پس از یک مراسم با اعضای خانواده‌های ارتش کشورش عکس انداخت. لی جونگ جو، سخنگوی وزارت اتحاد مجدد دو کره در دولت سئول در یک نشست خبری در پاسخ به سوالی درباره غیبت کیم جونگ اون، رهبر کره شمالی در انظار عمومی گفت: از روز ششم مه تا کنون برای مدت ۲۴ روز هیچ گزارشی درباره فعالیت‌های عمومی کیم جونگ اون رهبر کره شمالی منتشر نشده است. این طولانی‌ترین دوره در سال جاری میلادی است که طی آن او فعالیت عمومی نداشته است.

روسیه در پاسخ به ناتو ۲۰ واحد نظامی جدید ایجاد می‌کند

وزیر دفاع روسیه دیروز (دوشنبه) گفت، وزارتخانه تحت امرش در پاســـخ به اقدامات کشورهای عضو ناتو تحت رهبری آمریکا، در مسیر استراتژیک غربی، حدود ۲۰ واحد و ساختار نظامی جدید در منطقه نظامی غربی خود تا پایان سال جاری میلادی ایجاد خواهد کرد. به گزارش اسپوتنیک، سرگئی شویگو، وزیر دفاع روسیه در یک نشست مربوط به صنایع دفاعی اظهار کرد: اقدامات شرکای غربی ما نظام‌های امنیت جهانی را از بین میبرد و ما را مجبور به اتخاذ اقدامات متقابل کافی می کند. ما به طور مداوم ترکیب رزمی سربازانمان را به‌روزرسانی می کنیم. تا پایان سال جاری میلادی، حدود ۲۰ ساختار و واحد نظامی جدید در منطقه نظامی غربی ایجاد خواهد شد. این وزیر دولت روسیه بیان کرد، علاوه بر آن سربازان این کشور در منطقه نظامی غربی حدود ۲۰۰۰ واحد تجهیزات دریافت خواهند کرد.

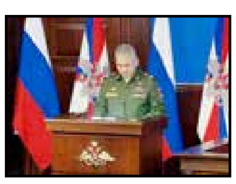

جهان‌نما

افشای جاسوسی آمریکا از مقام‌های ارشد اروپایی

بر اساس گزارشـــها آژانس امنیت ملی آمریکا در دوران اوباما با استفاده از شـــراکتش با سازمان اطلاعات خارجـــی دانمارک از مقامهای ارشـــد کشورهای همسایه آن از جمله آنگلا مرکل، صدر اعظم آلمان جاسوســـی کرده است. شبکه دولتی دی.آر دانمارک با استناد به ۹ منبع آگاه گزارش کرد، این یافته‌ها نتیجه یک تحقیقات داخلی در سرویس اطلاعات دفاعی دانمارک از ســـال ۲۰۱۵ نسبت به نقش آژانس امنیت ملی آمریکا در این شراکت هستند. این گزارش که به «دانهامر» مشهور است به کمک چهار مامور سازمان جاسوسی دانمارک آماده شـــده است. آنها پس از افشـــاگری اسنودن تحقیق در این زمینه را آغاز کردند و در سال ۲۰۱۵ به این نتیجه رسیدند که سازمان امنیت ملی آمریکا با توافق و اطلاع دانمارک از طریق کابل‌های اینترنت زیر دریایی به سیستم‌های شنود دانمارک دسترسی داشته است. طبق این تحقیقات که سالهای ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ را پوشش داد، آژانس امنیت ملی آمریکا از کابلهای اطلاعاتی دانمارک برای جاسوســـی از مقامهای ارشد سوئد، نروژ، فرانسه و آلمان شامل فرانک والتر اشتاینمایر، وزیر خارجه سابق آلمان و همینطور پیر اشتاینبروک، رهبر سابق مخالفان دولت آلمان اســـتفاده کرده است. یک سخنگوی دفتر صدر اعظم آلمان در پاسخ به درخواست برای اظهار نظر در مورد این گزارش رسانه دی.آر گفت، تنها به هنگام مواجه شدن با درخواست خبرنگاران خود که از ایـــن ادعاها مطلع شـــده و از اظهار نظر بیشتر خودداری کرد. دانمارک که هم‌پیمان نزدیک آمریکا است، میزبان چند پایگاه مربوط به کابلهای اینترنتی زیر دریا از مبدا و به مقصد ســـوئد، نروژ، آلمان، هلند و انگلیس است.

تحقیقات داخلی در سرویس اطلاعات دفاعی دانمارک در ســـال ۲۰۱۴ در پی بروز نگرانی‌ها در مورد افشـــاگری‌های ادوارد اسنودن در سال قبل از آن درباره عملکـــرد آژانس امنیت ملی آمریکا به جریان افتاد. اشتاینبروک در اظهار نظر در مورد این گزارش به شبکه ای.آر.دی گفت: این عجیب است که سرویس‌های اطلاعاتی دوست با ما در حقیقت به رهگیری و جاسوســـی علیه نمایندگان ارشـــد کشورهای دیگر بپردازند. من به لحاظ سیاسی آن را یک رسوایی در نظر می‌گیرم. پیتر هالتکویست، وزیر دفاع سوئد نیز به شبکه اس.وی.تی کشورش گفت، خواستار اطلاعات کامل درباره این مسائل شده است. وزیر دفاع نروژ نیز تصریح کرد که این ادعاها را جدی می‌گیرد. طبق گزارش دی.آر، تصمیم اعلام‌شده در ماه اوت سال گذشته میلادی برای معلق ساختن رئیس سرویس اطلاعات دفاعی دانمارک و سه مقام دیگر از سمتهایشـــان با محوریت تحقیقات سال ۲۰۱۵ اتخاذ شد.

نتانیاهو رفتنی شد

رهبر حزب یمینا، رقیب بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر فعلی رژیم صهیونیســـتی اعلام کرد که برای تشکیل دولت تغییر با یائیر لاپید، رهبر حزب آینده‌ای هست تلاش خواهد کرد. این توافق به معنای پایان کار نتانیاهو ملقب به بی بی پس از ۱۲ سال نخست وزیری پیاپی است. به گزارش روسیاالیوم، نفتالی بنت، رهبر حزب یمینا در سخنرانی تلویزیونی اعلام کرد که با یائیر لاپید، دیگر رقیب بنیامین نتانیاهو برای تشکیل دولت وحدت به توافق رسیده است. بنت با بیان این که فرصتی برای تشکیل دولت راستگرا در اسرائیل وجود ندارد، گفت: من اعلام کردم که مصمم هســـتم تمام تلاش ممکن را برای تشکیل دولت وحدت با دوستم؛ یائیر انجام دهم تا با هم «کشور» را نجات دهیم و اسرائیل را در مسیر درست قرار دهیم. بنت تأکید کرد که از همه احزاب برای ورود به تشکیل دولت دعوت می‌شود. وی عنوان داشت: ما با دو گزینه روبرو هستیم؛ یا تشـــکیل دولت وحدت یا رفتن به انتخابات پنجم. رهبر حزب یمینا در ادامه افزود: پیام من به اردوگاه ملی گراها این است که اگر کسی برای ترساندن شما بگوید که این یک دولت چپگرا است، دروغ است. من به شـــما اطمینان می‌دهم که این دولت بسیار راست گراتر از دولت فعلی است.